

ani v §u 402 ani v §u 386 voj. tr. ř. přímo vyřešena, ježto § 402 v čís. 1 má na zřeteli případ odložení oznámení po případě zastavení nebo přerušení před podáním obžaloby, kdežto druhý odst. §u 386 nese se jen k obnově trestního řízení, které bylo po podané obžalobě pravoplatně zastaveno (§ 387), což o řízení jen podle posl. odst. §u 426 voj. tr. ř. odloženém (jako v souzeném případě) sotva lze tvrditi. Než účelu zákona uvést zásadu §u 16 voj. tr. ř. v nejširším rozsahu v platnost, dostává se v předpisech §u 386, druhý odst., a §u 402, posl. odst., tak jasného výrazu, že podmiňuje obdobné použití posléze uvedeného předpisu stran obdobné platnosti §u 16 voj. tr. ř. i v případě odložení řízení podle posl. odst. §u 426 voj. tr. ř. po podání obžaloby vojenským prokurátorem, v zákoně přímo neřešeném. Nejvyšší soud souhlasí proto se zamýšleným rozhodnutím nejvyššího soudu vojenského.

Čís. 2558.

Telegrafy (zákon ze dne 23. března 1923, čís. 60 sb. z. a n.).

Souvislost vlastních pozemků téhož vlastníka ve smyslu §§ů 3 (3), 18 (1) zákona se přerušuje okresní silnicí pozemky rozdělující a není zjednána ani zřízením mostu nad ní. Omyl v tomto směru nevyvíňuje (§ 3, 238 tr. zák.).

(Rozh. ze dne 25. listopadu 1926, Zm I 543/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Chebu ze dne 9. srpna 1926, jímž byl obžalovaný sprostěn podle §u 259 čís. 3 tr. ř. z obžaloby pro přečin podle §§ů 3, 18 zák. ze dne 23. března 1923, čís. 60 sb. z. a n., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a věc vrátil soudu první stolice, by ji znova projednal a o ní rozhodl.

Důvody:

Podle rozhodovacích důvodů má nalézací soud za to, že souzený skutek nenaplnuje skutkové podstaty přečinu §u 18 čís. 1 zákona ze dne 23. března 1923, č. 60 sb. z. a n. ani po stránce objektivní, ani po stránce subjektivní, neboť 1. souvislost pozemků, telefonním vedením spojených, není přerušena, jelikož vedení linky přes okresní silnici je těsně u mostu, který patří vlastníku spojených pozemků a na němž bylo by bývalo vedení jinak upevněno, kdyby nebylo otřesů pohonem lanové dráhy způsobených, 2. obžalovaný nevěděl o tom, že zákon vztahuje se i na důlní závody, a předpokládal, že jde o pouhý majetek závodu, jehož zodpovědným ředitelem jest, t. j. že předpokládal, že koncese není třeba, ježto jde o telefon zřízený na souvislých pozemcích závodu. Právem napadá zmateční stížnost veřejného obžalobce, uplatňujíc důvod zmateč-

nosti čís. 9 písm. a) Šu 281 tr. ř., právní názory, jimiž se nalézací soud v oněch závěrech řídil. Podle třetího odstavce Šu 3 cit. zákona nepotřebují koncese drátové telegrafy, jimiž jsou podle Šu 2 zákona i drátové telefony na souvislých pozemcích téhož vlastníka, pokud jejich souvislost není ani přerušena cizím pozemkem, vodou veřejnou nebo cizí vodou soukromou, ani zatížena služebností vozové cesty. V souzeném případě jsou pozemky, telefonním vedením spojené, od sebe odděleny okresní silnicí, tedy pozemkem pro vlastníka oněch pozemků cizím, jehož vklíněním mezi pozemky majiteli telefonu vlastní jest, jelikož ho může i k dopravě použít kdokoliv, souvislost pozemků telefonem spojených přerušena mnohem intenzivněji, než byla by rušena pouhou skutečností, že určitým jednotlivcům přísluší služebnost vozové cesty na části vlastních pozemků, telefonním vedením dotčené. Souvislost vlastních pozemků není zjednána ani mostem, za jiným účelem závodem obžalovaného zřízeným. Most ten jest nanejvýše příslušenstvím pozemků jím spojených, ale nikoli sám pozemkem, kterým by se takřka rozsah pozemků, okresní silnicí od sebe oddělených, nad silnicí prodlužoval, takže přímo sousedí a jsou jím spojeny v jeden souvislý celek. Mostem není odstraněna mezera mezi vlastními pozemky majitele telefonního vedení, nýbrž toliko — přemostěním mezery přes to i na dále tu jsoucí — zdo-lána překážka přímé dopravy z jednoho z oněch pozemků na druhý bez rušení dopravy na okresní silnici. Koncese bylo tudíž pro telefonní vedení zapotřebí, i kdyby bylo upevněno na mostě samém, tím více pak, když byl telefon přes okresní silnici veden vedle mostu, třebaž těsně vedle něho.

I pro zákony, jimiž byl trestní zákonník z roku 1852 během doby pozměněn anebo doplněn, platí zásada §§ 3, 233 tr. zák., že se neznalostí zákona trestního nikdo omlouvat nemůže, neboli že trestní zodpovědnosti nesproštuje ani naprostá neznalost porušeného ustanovení trestního zákona ani jí se rovnající mylný výklad jeho pachatelem. K zásadě té přimyká se, pokud jde o přečiny a přestupky, ještě ustanovení Šu 238 tr. zák., že již čin, který proti zákonné záповědi byl vykonán, aneb opomenutí, jež stalo se proti zákonnému příkazu, jest, je-li v trestním zákoně za to prohlášen, přečinem anebo přestupkem, ač při tom nebylo ani zlého úmyslu, aniž z toho povstala škoda neb újma. Pro přečiny a přestupky stačí tedy — a jen to jest smyslem poslední věty nálezu čís. 2081 sb. n. s. —, že pachatel předsebere vědomě jednání, které se přiči zákazu trestního zákona, nebo vědomě opomíjí čin, který mu podle příkazu trestního zákona náležel, třebaže si není vědom, že jedná nebo zůstává nečinným vůči příkazu (zákazu) trestního zákona, protože příslušné ustanovení trestního zákona nezná anebo mylně si je vykládá. Částí trestního zákona jest však netoliko předpis Šu 18 odst. první zákona čís. 60/1923, nýbrž i ustanovení Šu 3 odstavce třetí téhož zákona. Jest k němu v Šu 18 (1) výslovně poukázáno a nehledě k tomu jsou tam uvedené výjimky, ve kterých zákaz Šu 18 čís. 1 místa nemá, takže je částí zákonného vymezení skutkové podstaty přečinu neoprávněného zřízení nebo provozování telegrafu. Okolnosti v závěru shora pod čís. 2 uvedeném zdůrazňované nejsou jako mylné předpoklady o rozsahu ustanovení Šu 18 čís. 1 a Šu 3 odstavce třetí zákona než vý-

ronem nesprávného výkladu oněch ustanovení trestního zákona, po případě přímo výsledky neznalosti jsoucnosti tohoto zákona a nemohou obžalovaného sprostíti zodpovědnosti za vědomé jednání proti zákazu, t. j. za vědomé zřízení a provozování telegrafu bez koncese ministerstva pošt a telegrafů, již bylo při správném výkladu zákona třeba. Jak dovozeno, spočívají důvody, z nichž nalézací soud obžalovaného z obžaloby sprostil, na nesprávném použití zákona, pozůstávajícím jednak v mylném výkladu §u 3 odst. třetí zákona čís. 60/23, jednak v nešetření zásady §§ů 3, 238 tr. zák. Sprošťující výrok jest tudíž zmatečným podle §u 281 čís. 9 písm. a) tr. ř., i bylo jej k stížnosti veřejného obžalobce zrušiti. Ve věci ještě rozhodnouti nelze. Ve zrušeném rozsudku jsou zjištěny toliko skutečnosti předpokládané v jeho konečných závěrech (viz shora čís. 1 a 2). Zejména není, jelikož rozsudek po reprodukci obhajoby vyslovuje jen, že soud nemohl neuvěřiti tomuto jeho vyličení místní situace a vzal tedy za prokázáno, že tomu tak jest, a další výsledky hlavního přeličení vůbec nejsou v rozsudku citovány, není zjištěno ani, že obžalovaný telefon zřídil a provozoval, ani že neměl k tomu koncese ministerstva pošt a telegrafů. Proto bylo věc vrátiti nalézacímu soudu k opětovnému projednání a rozhodnutí.

Čís. 2559.

Ochrana republiky (zákon ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n.).

Hanlivé projevy, jimiž je výslovně a přímo napadena vláda, důstojnický sbor nebo část národa, spadají pod pojem hanobení republiky (hanobení národa) ve smyslu §u 15 čís. 3 zákona, bylo-li jich použito jako prostředků k útoku na republiku samu (na celý národ).

Důstojnický sbor jest samostatným oddílem vojska ve smyslu článku IV., V. zákona ze dne 17. prosince 1862, čís. 8 ř. zák. z roku 1863; vláda republiky jest úřadem ve smyslu článku V. zákona.

(Rozh ze dne 25. listopadu 1926, Zm II 271/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Mor. Ostravě ze dne 7. května 1926, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přestupkem zanedbání povinné péče podle článku III. zákona ze dne 15. října 1868, čís. 142 ř. zák. a §u 42 odst. třetí zákona na ochranu republiky a přečinem zanedbání povinné péče podle těchže zákonných ustanovení, pokud čelila proti odsouzení obžalovaného pro přestupek zanedbání povinné péče (odst. I., III. b) rozsudkového výroku), zrušil napadený rozsudek v tomto výroku, jakož i ve výroku o trestu a výrocích s tím souvisejících jako zmatečný a věc vrátil nalézacímu soudu, by ji v rozsahu tohoto zrušení znova projednal a o ní rozhodl, přihlížeje k nezrušené části výroku o vině ohledně přečinu zanedbání povinné péče. Jinak zmateční stížnost zavrhl. V otázkách, o něž tu jde, uvedl v